

Mediainfo_3.3.2022

Äänitteen kesto: 17 min

Litterointimerkinnät

Puhuja:	Ritva Viljanen
sa-	sana jää kesken
(sana)	epävarmasti kuultu jakso puheessa tai epävarmasti tunnistettu puhuja
(-)	sana, josta ei ole saatu selvää
(--)	useampia sanoja, joista ei ole saatu selvää
, . ? :	kieliopin mukainen välimerkki tai alle 10 sekunnin tauko puheessa

Ritva Viljanen:

Tervetuloa jälleen Vantaan mediainfoon, niin median edustajat kuin katselijatkin. Tällä kertaa aihe on normaalin koronakatsauksen sijaan vieläkin vakavampi eli Ukrainan tilanne. Sen mahdolliset vaikutukset Vantaaseen sekä kaupungin varautuminen ja toimenpiteet.

Aloitetaan kuitenkin hyvällä uutisella. Eli koronan osalta tilanne näyttää rauhoittuneen ja pandemia lähestyy nyt loppuaan. Ilmaantuvuusluvut ovat vielä varsin korkeita, mutta koronan vauhti on hiipunut kahden viimeisen viikon aikana selvästi ja koronatartuntojen määrä on laskenut voimakkaasti. Päiväkohtainen tartuntamäärä meillä on tällä hetkellä hieman alle 100 noin 90 ja ilmaantuvuus sataatuhatta asukasta kohden kahden viikon aikana on noin 1 200 ja edellisellä seurantajaksollahan se oli kaksinkertainen eli 2 300. Toki näissä luvuissa on paljon epävarmuutta, koska ihmiset tekevät kotitestejä, kaikki eivät kirjaudu, mutta selkeästi kuitenkin näistäkin luvuista näkee, että alaspäin mennään. Myös sairaalakuormitus on laskussa. Tällä hetkellä vantaalaisia on sairaalahoitossa 13. Heistä yksi on teholla ja meidän omissa sairaaloissa on enää kaksi potilasta. Eli kun katsotaan tätä 7 vrk:n tautikehitystä niin lasku on kyllä selkeä. Se on todella todella nopea. Eli THL:n Mika Salmisen sanoin niin voisi sanoa, että tää oli nyt tässä.

Mut mennään Ukrainan tilanteeseen. Ja päivän varsinaiseen ja vakavampaan aiheeseen. Vantaan kaupunki tuomitsee jyrkästi Venäjän aloittaman sodan Ukrainassa. Tilannekuva on huolestuttava. Se on sekava, mutta hyvin vakava.

Ukrainan tilanne on aiheuttanut varmasti meissä kaikissa monenlaisia tunteita, niin myös vantaalaisissa. Paljon turvattomuuden tunnetta, huolta, surua, vihaakin välittyy kaupungin sivuille ja palautteena. Kuntalaiset ovat kysyneet kaupungin valmiussuunnittelusta, väestönsuojelusta, hälytysjärjestelmistä. Eli huoli on todella käsinkosketeltava.

Mutta samaan aikaan me nähdään, että kaupunkilaisten auttamishalu on todella valtava. Monet ovat jo nyt ilmoittautuneet vapaaehtoiseksi. Ja sen näkee monessa, että halutaan elää tätä yhdessä. Ukrainalaiset ovat nyt sydämässämme. Mutta jos apua tarvitaan, niin apu on kyllä lähellä. Eli jos Ukrainan tapahtumat huolettavat, tukea on saatavilla tilanteissa, joissa esimerkiksi kansainväliset tapahtumat herättävät huolta. Vantaan kaupungin sosiaali- ja kriisipäivystys antaa akuuttia kriisiapua joka päivä ympäri vuorokauden. Apua voi hakea asiakas itse, läheinen, ystävä tai viranomainen. Ja kaikki nämä palvelut ovat maksuttomia. Unicef on koonnut ohjeita vanhemmille siitä kuinka puhua lapsen kanssa pelottavista tapahtumista maailmassa ja jos tarvitset keskusteluapua, niin voit ottaa yhteyttä esimerkiksi mieli ry:n palveluihin. Nuorille suunnattu sekaisin chat auki on auki joka päivä ja aikuisille taas on suunnattu tukinetin solmussa-chat. Kriisikeskukset ympäri Suomea antavat keskusteluapua kasvokkain ja myös etäyhteyksin. Vantaan sosiaali- ja kriisipäivystys on saanut sosiaali- ja terveysministeriöltä toimeksiannon, joka sisältää tilannekuvan kokoamisen psykososiaalisen tuen valtakunnallisesta tarpeesta, yhteistyön erwa-alueiden, keskuskuntien sosiaali- ja kriisipäivystysten kanssa, yhteistyön järjestötoimijoiden, kuten SPR:n sekä psykososiaalisen tuen valmiussuunnitelman tarkistamisen ja päivittämisen. Eli meillä suunnitelmia tehdään jo todella paljon. Olemme valmiina.

Vielä haluan palata presidentti Sauli Niinistön sanoihin. Uhka ei kohdistu Suomeen. Tilanne Suomessa on rauhallinen. Pakotteet vaikuttavat sekä Venäjän vientiin että tuontiin, tavaroiden liikkumiseen ja logistiikkaan ja huoltovarmuus kyllä varmistetaan kunnissa.

Vantaa on käynnistänyt Ukrainan tilanteen johdosta tehostetun varautumisen, toimenpiteet monella rintamalla. Varaudumme erityisesti antamaan sosiaali- ja kriisiapua sitä tarvitseville sekä vastaanottamaan suuriakin määriä pakolaisia. Meillä on kokemusta ja osaamista näiltä osa-alueilta aiemmilta vuosilta. Olemme harjoitelleet näitä, olemme tarkistaneet suunnitelmat, meillä on organisaatio valmiina. Tilanne on hallinnassa.

Venäjänkieliset ovat suurin vieraskielinen ryhmä Vantaalla. Vantaalla asuu venäläisiä noin kolmisen tuhatta ja Venäjää äidinkielenään puhuvia on noin 10 000. Ukrainalaisia asuu Vantaalla noin 400 ja saman verran on suurin piirtein ukrainaa äidinkielenään puhuvia. Vantaan koululaisista 4,2 %:lla on äidinkielenään venäjä ja 0,2 %:lla on äidinkielenään ukraina. Ruotsinkielisiä koululaisia, jos otetaan vertailuluku tähän, niin ruotsinkielisiä koululaisia on meillä 3,2 %. Elikkä

venäjänkieliset ovat tätäkin suurempi ryhmä. Vantaalla siis asuu tuhansia venäläisiä ja satoja ukrainalaisia. Ja täytyy muistaa, ja tässäkin muistuttaa, että tilanne, jossa nyt olemme ei ole kenenkään Suomessa asuvan yksilön syy, eikä ketään tule siitä syyttää tai syyllistää. Tiedot tapahtuneesta, epävarmuus ja tietämättömyys voivat hämmentää ja järkyttää kaikkia, mutta erityisesti heitä, joita tilanne koskettaa henkilökohtaisesti.

Vantaan kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti tämän viikon maanantain kokouksessa osoittaa 150 000 €:n humanitaarisen tuki-avun Ukrainan valtiolle ja sen kansalaisille. Venäjän hyökkäys Ukrainaan on synnyttämässä maahan humanitaarisen kriisin ja Ukrainan valtio on tehnyt kansainvälisen vetoamuksen maan ja sen kansalaisten kiireellisesti tukemisesta. Ukrainan suurlähetystö toimitti meille, myös meille, kuten muillekin suurille kaupungeille lista niistä lääkkeistä sekä avusta jota tarvitaan. Päätimme, että teemme tukipäätöksen Ukrainan auttamiseksi, sillä Vantaan kaupunki haluaa osoittaa tukensa ukrainalaisille tässä erittäin surullisessa järkyttävässä tilanteessa. Myös moni muu suuri kaupunki on tehnyt vastaavan päätöksen ja olemme suurista kaupungeista keränneet siis yhteensä puolitoista miljoonaa euroa Ukrainan hyväksi. Avustus annetaan joko rahana tai tarviketukena yhteistyössä Suomen valtion avustusjärjestön tai muun luotettavan yhteistyökumppanin kanssa. Vantaan kaupunki linjasi niin, että me annamme ennen kaikkea rahaa ja pyydämme, että ammattitaitoiset valtakunnalliset tunnetut tahot tämän myöntävät. Ja olemme tehneet päätöksen siitä, että olla lahjoitamme 50 000 € Suomen punaiselle Ristille, 50 000 € Unicefille ja 50 000 € UN Women -järjestölle ukrainalaisten auttamiseksi. Eli annamme siis tukemme ukrainalaisille lapsille ja naisille. Nämä ovat muutoinkin Vantaan teemat.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala Vantaalla lähetti heti viime perjantaina, kun hyökkäys oli tapahtunut torstaina, niin perjantaina ohjeistusta kaikille varhaiskasvatuksen perusopetuksen sekä toisen asteen huoltajille, oppilaille ja henkilöstölle, miten käsitellä Ukrainan sotaa lasten ja nuorten kanssa. Myös nuorisopalvelut ovat laatineet ohjeistuksen nuorten kanssa asiasta puhumiseen ja tuen antamiseen. Tämäkin lähetettiin viime perjantaina.

Sota Ukrainassa voi herättää syvää huolta lapsissa ja tapahtumat voivat olla vaikeita käsitellä. Lapset ja nuoret saattavat seurata tarkoin maan tapahtumia ja ne voivat aiheuttaa ahdistusta ja näin haitata opiskelua. On hyvä muistuttaa lapsia ja nuoria siitä, että Suomessa on turvallista eikä välitöntä uhkaa ole. Lasten ja nuorten kertoessa huolistaan on henkilöstön hyvä antaa asialle hetki aikaa. Lapsille ja nuorille erityisesti se, että tulee kuulluksi, että me annamme heille kuulluksi tulemisen kokemuksen, jo se auttaa. Ja on tärkeää osoittaa kiinnostusta lapsen tai nuoren tilanteeseen ja koettaa ymmärtää huolen syvyys ja laatu. Toisaalta on myös samalla huomattava se, että kaikki lapset ja nuoret eivät halua, että oppilaitoksista aktiivisesti muistutetaan maailman ikävistä tapahtumista. Oppilaitos on normaalin elämän paikka, jossa voi keskittyä opiskeluun ja muihin tärkeisiin asioihin. Ukrainan tilannetta sen herättämiä tunteita tulisikin käsitellä vain

vapaaehtoisuuden pohjalta. Eli lapsen ja nuoren saa ohjata kenen tahansa oppilaitoksen tukihenkilön juttusille. Mutta jokaisessa yksikössä on syytä seurata tilannetta ja reagoida herkästi, jos esimerkiksi kieli- ja kulttuuriryhmien vastakkainasettelua tai syyttelyä, alkaa ilmetä.

Vantaan sosiaali- ja kriisipäivystykseen ei toistaiseksi ole tullut yhteydenottoja liittyen Ukrainan tilanteeseen. Se on kuitenkin tehostetussa valmiudessa. Sosiaali- ja kriisipäivystys on tosiaan saanut sosiaali- ja terveysministeriötä toimeksiannon ja tilannekuvan kokoaminen onkin aloitettu. Mutta tilanne Vantaalla on siis vielä rauhallinen.

Valmistauduimme myös vastaanottamaan pakolaisia Ukrainasta. Tähän mennessä on ilmeisesti jo noin lähelle miljoonaa Ukrainan kansalaista lähtenyt pakoon ja YK odottaa, että tämä määrä kasvaa useampaa miljoonaan. Mikäli ukrainalaisia pakolaisia nyt tulee Suomeen, he tulevat maahan turvapaikkamenettelyn kautta, jolloin heidän majoituksesta sekä sote-palveluista vastaa maahanmuuttovirasto.

Mutta minusta on kyllä erittäin hyvä myöskin se, että EU:ssa selvitetään ulkomaalaislain 110 §:n mukaista tilapäistä suojelua ja tilapäisen oleskeluluvan antamista suoraan. Sitähän ei ole juuri ennen sovellettu. Siinä saa vuoden oleskeluluvan ja sen jälkeen se voi jatkua jopa kolmeen vuoteen asti ja on tärkeää, että ihmisille annetaan myöskin oikeus tehdä työtä. Näinhän ei ole siis turvapaikkamenettelyssä. Pääsy normaaliin elämään, pääsy työhön, pääsy takaisin arkeen on usein kriisitilanteessa ja traumaattisten kokemusten jälkeen ehkä juuri sitä parasta, mitä voimme heille tarjota. Ja samalla annetaan kuitenkin suojelu eli turvataan esimerkiksi asuinpaikka.

Vastaanottojärjestelmämme kapasiteettia Vantaalla on nostettu nyt 150:llä paikalla. Se on nyt noussut 500:aan paikka on yhteensä. Mutta tosiaan maahanmuuttajapalveluihimme ei ole vielä tullut yhteydenottoja Ukrainan tilanteeseen liittyen. Lentotasemalla on vielä rauhallista yksittäisiä ukrainalaisia turvapaikanhakijoita on Suomeen saapunut lentokentän kautta Suomeen noin 20. Satamien kautta on tällä hetkellä tullut noin satakunta.

Suomen ilmatila kielto on tehty venäläiselle liikenteelle, se on voimassa aina toukokuun loppuun saakka. Lentokielto haittaa vakavasti lentokenttätoimijoiden toimintaa. Samanaikaisesti Venäjä on sulkenut ilmatilaansa kaikilta EU-mailta. Tämän vuoksi Finnairin Aasian lentojen lentoaika pitenee arvion mukaan kahdesta neljään tuntiin riippuen kohteesta. Finnair on myöskin perunut kaikki Pietarin ja Moskovan lennot toukokuun loppuun saakka.

Toivon, että Euroopan Unionissa ymmärretään, että vaikutukset Suomeen tältä osin tulee olemaan huomattavasti rajummat kuin muille EU-maille. Eli kaikki nämä rajoitteet, lentokiellot koskevat ylivoimaisesti eniten suomalaiseen lentoliikenteeseen ja erityisesti Finnairiin. Eli Venäjän ilmatilan sulkemisella on

meille huomattavia taloudellisia vaikutuksia. Tästä voi tulla pitkäkestoinen jännitteinen tilanne ja toivon, että nyt ei laskettaisi uutta rautaesirippua, koska nyt saatetaan laskea sellainen rautaesirippu, jonka läpi ei edes lennetä.

Kaupungin valmius on hyvällä tasolla. Häiriötilanne johtoryhmä kokoontuu jälleen kerran viikossa. Mielellähän oli itse asiassa jo harvennettu kokous tahti ja oli tarkoitus, että pidämme viimeisen kokouksemme, koska korona ei sitä näyttänyt enää vaativa, mutta nyt ku aloimme kokoontumaan tiheämmin jälleen toisesta syystä. Kaupungin valmiussuunnitelmat on päivitetty. Keski-Uudenmaan pelastuslaitos on päivittänyt sivulleen myöskin tietoa kaupungin väestönsuojelusta, väestönsuoja suojista ja niiden sijainnista ja käyttöönnotosta. Tätä on meidän asukkaamme huomattavasti kysyneet eli tästäkin löytyy siis tietoa.

Muistutan samalla, että ensi maanantaina 7.3. klo 12 testataan jälleen valtakunnallista väestöhälytintjärjestelmää koko Suomessa. Tämä on siis täysin normaali testaus, joka kuukauden ensimmäinen maanantai tehdään tämä sama testaus. Kokeilumerkki on yhtämittäinen tasainen hälyttimen ääni, joka kestää seitsemän sekuntia. Kokeilumerkki ei edellytä toimenpiteitä. Eli siitä ei siis ensi maanantaina kannata huolestua.

Kaupungin omat toimijat kartoittavat paraikaa myöskään mahdollisia Venäjä-yhteyksiään, joita koskien tehdään päätöksiä tämän kartoituksen jälkeen. Tilanne on meille vielä hyvin tuore, kokonaiskuva tarkentuu vasta tulevina viikkoina, mutta pyrimme kaikin tavoin valmistautumaan. Ja antamaan myöskin apua sitä tarvitseville.

Vantaa on tällä hetkellä Ukraina-väreissä. Halusimme antaa tukemme ja kunnioittaa Ukrainan itsenäisyyttä valaisemalla Ukraina-väreissä Vantaan kaupungintalon Vernissan ja Martinuksen. Valaistus alkoi viime perjantaina, jatkuu tämän viikon perjantaihin. Se on meidän solidaarisuuden osoitukseemme Ukrainalle.

Me olemme saaneet tästä paljon kaunista ja koskettavaa palautetta kaupunkilaisilta. Mä luen yhden kirjeen, joka tuli ensimmäisten joukossa minulle. Siinä todettiin, että enpä olisi uskonut kirjoittaminen jonain päivänä Vantaan kaupunginjohtajalle. Kävin illalla kaupungintalolla. Valaistus on koskettava. Ihmiset pysähtyivät, ottivat kuvia, puhuivat. Lämmin kiitos ukrainalaisten puolesta, inhimillisyyden ja oikeuden puolesta. Hyvin tehty.

Kiitoksia. Tässä olivat meidän mediainfomme aiheet tänään. Seuraava mediainfo on sitten maaliskuun puolivälissä 15.3. klo 13. Tervetuloa mukaan silloin.